

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ- ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1^η δραστηριότητα

A1.

Αγαπητοί συμμαθητές,

Στο δοθέν απόσπασμα γίνεται λόγος για τον κοινωνικό ρόλο του καλλιτέχνη. Αρχικά, ο ομιλητής αναφέρει την τέχνη ως αναγκαία αξία στη ζωή του, η οποία επιτρέπει την προσέγγιση των άλλων ανθρώπων, οδηγώντας στην καθολική αλήθεια. Μάλιστα επισημαίνει ότι η ανάδειξη της διαφορετικότητάς του επιτυγχάνεται μόνο μέσα από την αναγνώριση της ομοιότητάς του με το σύνολο. Τέλος, προσθέτει ότι χρέος του γνήσιου καλλιτέχνη είναι η κατανόηση, με την παράλληλη αποφυγή της κριτικής και, επικαλούμενος τον Νίτσε, η προάσπιση μιας κοινωνίας στην οποία κυρίαρχο ρόλο θα έχει ο δημιουργός.

Σας ευχαριστώ για τον χρόνο σας.

2^η δραστηριότητα

A2.

- αντιθέτως → αντίθεση/εναντίωση
- λοιπόν → συμπέρασμα
- γι' αυτό τον λόγο → αποτέλεσμα
- εφόσον → προϋπόθεση/όρος

A3. Ο κοινωνικός ρόλος της τέχνης

A4. α)

- ουδέποτε → πάντοτε
- επιτρέπει → απαγορεύει
- αδυνατεί → μπορεί, δύναται
- δέσμευση → απελευθέρωση, αποδέσμευση

β) περιφρονούν: Οι σύγχρονοι άνθρωποι περιφρονούν την αξία της τέχνης.
υποχρέωση: Υποχρέωση του ενεργού πολίτη είναι η συμμετοχή στα κοινά.

ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ

/ ΚΕΝΤΡΙΚΟ: ΓΟΥΝΑΡΗ 35 & ΚΑΝΑΚΑΡΗ, ΤΗΛ. 2610622855
// ΑΓΥΙΑ: ΑΝΘΕΜΙΟΥ 7 & ΚΡΑΤΙΝΟΥ, ΤΗΛ. 2610437300
/// ΖΑΡΟΥΧΛΕΙΚΑ: ΔΙΟΜΕΙΑΣ 1 & ΕΥΒΟΙΑΣ, ΤΗΛ. 2610330392

ΣΤΗ ΝΑΥΠΑΚΤΟ

//// ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ ΑΥΣΤΡΙΑΚΟΥ 5, ΤΗΛ. 2634023926

3^η δραστηριότητα

A5.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

(Τρόποι με τους οποίους το σύγχρονο σχολείο θα αναλάβει καθοριστικό ρόλο στην πρόοδο της τέχνης και του πολιτισμού)

- Μεγαλύτερο ενδιαφέρον για τα αντίστοιχα μαθήματα και από τους εκπαιδευτικούς και από τους μαθητές.
- Ενίσχυση της υποδομής (χώροι, οπτικοακουστικά μέσα, Η/Υ).
- Κατάλληλα προετοιμασμένες επιμορφωτικές δραστηριότητες εντός ή και εκτός σχολείου (επισκέψεις σε μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους κ.λπ.).
- Ανάλυση πρωτοβουλιών (εκπαιδευτικοί-μαθητική κοινότητα) - Συγκρότηση καλλιτεχνικών ομάδων (θεάτρου, μουσικής κ.λπ.).
- Πρόσκληση καλλιτεχνών-πνευματικών ανθρώπων με στόχο τη γόνιμη επικοινωνία με τους μαθητές, ώστε να προβάλλεται η αξία της τέχνης και του πολιτισμού.
- Στελέχωση σχολικών μονάδων με εξειδικευμένο διδακτικό προσωπικό.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η δραστηριότητα

B1. Στο ποίημα της η Alda Merini καταγράφει τις προσδοκίες της από την ποίηση. Συγκεκριμένα αναφέρει ότι οι ανάγκες της δεν σχετίζονται με τα υλικά αγαθά («δεν έχω ανάγκη από χρήματα»), αλλά με τα άυλα εκείνα στοιχεία που νοηματοδοτούν τη ζωή όπως σκέψεις που εκφράζονται με λέξεις («από λέξεις σοφά διαλεγμένες, από λουλούδια που τα λένε σκέψεις») και από ανθρώπινες παρουσίες («από ρόδα που τα λένε παρουσίες»). Τονίζει επίσης ότι έχει ανάγκη να ονειρεύεται και να είναι σε επαφή με την τέχνη («από όνειρα που κατοικούν... χορεύουν»). Επομένως γίνεται αντιληπτό ότι εστιάζει στην επαφή με την ποίηση («έχω ανάγκη από ποίηση») και προσδοκά τις βαθύτερες εκείνες συγκινήσεις που μόνο αυτή έχει τη δυνατότητα να προσφέρει («ξυπνά τις συγκινήσεις και φέρνει χρώματα»).

ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ

/ ΚΕΝΤΡΙΚΟ: ΓΟΥΝΑΡΗ 35 & ΚΑΝΑΚΑΡΗ, ΤΗΛ. 2610622855
// ΑΓΥΙΑ: ΑΝΘΕΜΙΟΥ 7 & ΚΡΑΤΙΝΟΥ, ΤΗΛ. 2610437300
/// ΖΑΡΟΥΧΛΕΙΚΑ: ΔΙΟΜΕΙΑΣ 1 & ΕΥΒΟΙΑΣ, ΤΗΛ. 2610330392

ΣΤΗ ΝΑΥΠΑΚΤΟ

//// ΔΟΝ ΣΟΥΑΝ ΑΥΣΤΡΙΑΚΟΥ 5, ΤΗΛ. 2634023926

2^η δραστηριότητα

B2

α)

- «όνειρα που κατοικούν τα δέντρα»
- «τ' αγάλματα χορεύουν»
- «άστρα που ψιθυρίζουν στ' αυτί των εραστών»

Η προσωποποίηση ως σχήμα λόγου χρησιμοποιείται από την ποιήτρια για να δώσει αμεσότητα, ζωντάνια και παραστατικότητα στον λόγο, αποδίδοντας ανθρώπινες ιδιότητες (κίνηση, συμπεριφορά) σε άψυχα αντικείμενα (δέντρα, αγάλματα, άστρα).

β) Με την επανάληψη ως σχήμα λόγου/εκφραστικό μέσο αυτούσια αξιοποιούνται κάποιες φράσεις αρκετές φορές, ώστε το ποιητικό υποκείμενο να δώσει έμφαση σε αυτό που θέλει να εκφράσει. Στο συγκεκριμένο ποίημα αρχικά με την άρνηση «δεν έχω ανάγκη από χρήματα» και στη συνέχεια με την αναφορά της ανάγκης αισθημάτων, εκλεκτικά επιλεγμένων λέξεων, ποιητικών θεμάτων και συμβόλων (ρόδα, όνειρα, άστρα) τονίζεται, με άρση και θέση, το άχρηστο των χρημάτων και των υλικών αγαθών και η αξία των πνευματικών, ως αναγκαιότητα του ποιητικού λόγου στην ψυχολογία της ποιήτριας. Στην Τρίτη αναφορά της φράσης «έχω ανάγκη από ποίηση» δηλώνεται με emphaticό τρόπο ότι η ποίηση ξεχωρίζει στη σημασία της στον λογοτεχνικό λόγο, αλλά και στον τρόπο που η τέχνη αφυπνίζει τις αισθήσεις του ανθρώπου και τον καλλιεργεί αισθητικά. Επομένως, η επανάληψη εδώ συμβάλλει στην ανακάλυψη του νοήματος του ποιήματος από τον αναγνώστη, καθώς προβάλλει την ποίηση ως απαραίτητη ανάγκη-προϋπόθεση ύπαρξης του δημιουργού.

3^η δραστηριότητα

B3

Η τέχνη, ως δημιουργική έκφραση, αποκαλύπτει την ευαισθησία και τη γόνιμη φαντασία, στοιχεία που προσδιορίζουν και διακρίνουν την ανθρώπινη φύση. Προσωπικά, λοιπόν, έχω ανάγκη να έρθω σε επαφή με την τέχνη και γι αυτό ασχολούμαι ερασιτεχνικά με το θέατρο, σε μια θεατρική ομάδα που έχει δημιουργηθεί στο Δήμο μας. Καθημερινά συνειδητοποιώ μέσω αυτής μου της ενασχόλησης πως ενισχύεται ο προβληματισμός μου, διευρύνονται οι πνευματικοί μου ορίζοντες, όπως επίσης και οι γνώσεις μου για ποικίλα θέματα. Το σημαντικότερο βέβαια είναι, πως αποκτώ εμπειρίες, εφόσον μέσω της τέχνης και ειδικά μέσω του θεάτρου, δέχομαι ερεθίσματα, ταξιδεύω με τη φαντασία σε άλλους κόσμους, ανανεώνομαι ψυχικά, εμπλουτίζοντας τον ελεύθερο χρόνο μου, ευαισθητοποιούμαι και επικοινωνώ με τους συνανθρώπους μου. Επομένως, η επαφή του ατόμου με οποιαδήποτε μορφή τέχνης στη σύγχρονη εποχή, κρίνεται επιτακτική.
(131 λέξεις)

ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ

/ ΚΕΝΤΡΙΚΟ: ΓΟΥΝΑΡΗ 35 & ΚΑΝΑΚΑΡΗ, ΤΗΛ. 2610622855
// ΑΓΥΙΑ: ΑΝΘΕΜΙΟΥ 7 & ΚΡΑΤΙΝΟΥ, ΤΗΛ. 2610437300
/// ΖΑΡΟΥΧΛΕΙΚΑ: ΔΙΟΜΕΙΑΣ 1 & ΕΥΒΟΙΑΣ, ΤΗΛ. 2610330392

ΣΤΗ ΝΑΥΠΑΚΤΟ

//// ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ ΑΥΣΤΡΙΑΚΟΥ 5, ΤΗΛ. 2634023926

